

Nagyváradai Estilap

A szerkesztésért felelős:
MARTON MANÓ, főszerkesztő

Kiadóhivatal: Hegedűs Hírlapiroda
Szerkesztőség: Károly herceg (Szilágyi Dezső)-utca 6.

A nagyszerű angol-orosz párbaj

Az egész civilizált világ feszült figyelemmel és visszafojtott lélegzettel nézi azt a grandiózus párbajt, amely az orosz és az angol diplomácia között folyik.

Chamberlain és Csicserin, a világ két legravaszabb és legzseniálisabb államférfija küzdenek egymás ellen olyan diplomáciai eszközökkel és olyan felkészültséggel, amilyenre eddig nem volt példa a diplomácia történelmében.

Anglia egész világhatalmi tekintélyét, évezredek tradíciójának minden félelmetes erejét veti latba, Oroszország a guruló rubellekkel, a demagógia veszedelmes aknamunkájával dolgozik. Anglia egyetlen intésére régi ellenségek békülnek ki, Olaszország vezetőszerephez jut Nyugat-Európában.

Rusinszko felosztásával pedig egyetértés jön létre a kelet-európai államok között, egyre szélesebb lesz az ellenséges front a szovjet hatalmi törekvéseivel szemben. Viszont a távol Keleten az orosz befolyás egyre növekszik, a brit birodalom tekintélyének fénye napról-napra halványul és a legtöbb európai országban a bolsevik agitáció óriási méreteket kezd ölteni.

A legnagyobb mértékben févedés volna elhinni azokat a íráisokat, amelyek mindkét részről a nyilvánosság előtt elhangzanak.

Oroszországnak esze ágában sincs az elnyomott népeket segíteni, a társadalmat átváltoztatni és a népboldogító kommunizmust egyik napról a másikra fegyveres erővel erőszakolni az államokra. Viszont Anglia sem a civilizáció megmentéséért küzd, nem a régi kultúra tradícióit akarja megmenteni egy titokzatos földalatti veszedelem elől és nem az idegen országok polgárainak magántulajdonát kívánja megmenteni.

Mindez csak eszköz ebben a nagy diplomáciai párbajban.

A lényeg az, hogy az imperialista Oroszország szembe került az imperialista Angliával.

Ez a két világhatalmi törekvés egyszerre, egy időben nem állhat meg, a szociológia örök törvénye, évezredek óta ezt tanítja. Össze kell mérni az erőket, valamelyik félnek a porondon kell maradnia.

A diplomáciai párbaj csak bevezetője ennek az új, hatalmas, fenyegető veszedelemnek, amely mögött a világháború réme vigyorg.

Mert nem valószínű, hogy ezt a problémát ügyes diplomáciai sakkhúzásokkal meg lehet oldani. Talán a fővezérek, Chamberlain és Csicserin előre is látják ezt a rémet,

amelyet ők sem kerülhetnek el és amellyel szemben ők maguk is tehetetlenek.

Gyönyörű, káprázatos látvány lenne ez a diplomáciai párbaj, ha tényleg páholyból élvezhetnénk, ha nem kellene komolyan tartani attól, hogy egy szép napon mi is váratlanul szerephez jutunk az új világtörténelem kialakulásában.

Titkos fascista szervezetet lepleztek le Bukarestben

Letartóztatták és 24 óra múlva szabadlábra helyezték a szervezőket

— Bukaresti tudósítók távirata —

A Cuvantul az egyetlen lap, amely bővebb jelentést közöl a Bukarestben felfedezett állítólagos fascista összeesküvésről.

Ezt írja a Cuvantul:

— Vasárnap reggel Hotineanu őrnagy, katonai ügyész és Scarlet Haralamb rendőrkormányzó kiszálltak dr. Joan Istrat és Theodosie Popescu ügyvédek lakására. Szabályszerű házkutatás után, mely alkalommal különböző aktákat és leveleket konfiskáltak, — elrendelték a két ügyvéd elszállítását a II. hadtest hadbíróságához, ahol letartóztatásban maradtak hétfő délig.

Információnk szerint — írja a Cuvantul — Istrat és Popescu letartóztatása egy feljelentésnek tulajdonítható, amely

közölte a hatóságokkal egy titkos szervezet megalakulását

E feljelentéshez csatolva volt a csatlakozásra felszólító prospektusnak egy példánya is. A prospektus lényege a következő volt:

1. Ez a jelszó: „Bármit teszel is a haza megmentésére, az nem törvénysértés.

2. Többek közt ezt mondja a prospektus: „Jöj velünk! Gyere egy szervezetbe, amely nagy és hatalmas. Ne érdekeljen téged az, hogy mi hányan vagyunk. Elég, ha tudod, hogy sokan vagyunk.”

Majd tovább ezt írja:

„Soraink szaporítása ma — azt jelenti, hogy holnap erősek leszünk. És sohasem lehet tudni, milyen közel van az a holnap.”

3. Hosszu utasítás van mellékelve a prospektushoz. Ezt mondja, egyebek közt az utasítás:

„Ebben a szervezetben csak

egy és ugyanazon csoport tagjai ismerhetik egymást. A szervezet ugyan megalakítva, hogy minden tag két hatos csoportban foglal helyet.

Ezek az utasítások és a prospektuson is Istrat és Popescu aláírása van.

A hatóságok nem bírták megállni a híveket, úgy, hogy nem lehet tudni, milyen arányú ez a szervezet?

Mivel ezeknek alapján még nem lehet letartóztatási végzést hozni, azért Istrat és Popescu szabadlábra helyezték.

Véget ért a román-orosz konferencia

— Bukaresti tudósítók távirata —

Kisenevből jelentik: A központi vegyes román-orosz bizottság tegnap befejezte munkáját. Mind a román, mind az orosz delegáció elnöke aláírta a bizottság tárgyalásairól két példányban felvett jegyzőkönyvet.

Délben 12 órakor a szovjet delegáció eltávozott Kisenevből, a tighinai személyvonathoz csatolt külön vagonban. A kisenevi pályaudvarra az

egész román delegáció kikiértte az oroszokat, akiket a polgári hatóságok üdvözöltek.

Délután 3 órakor az oroszok átkeltek a Dnyeszteren Oroszországba.

A sajtót nem tájékoztatták a konferencián törtétekről, de azt hiszik, hogy egyes kérdéseket, a bolsevista delegátusok csökönyössége miatt nem lehetett megoldani.

Nagyváradai képviselő lesz az új kultuszminiszter

— Bukaresti tudósítók távirata —

Jasiból jelentik: Mihail Sadoveanu, Biharmegye és Nagyvárad képviselője a parlamentben, néhány nap óta családjánál Jasiban időzött. Tegnap Bukarestből táviratot kapott, amelyben felszólítják, hogy azonnal utazzék Bukarestbe.

Elutazása előtt kijelentette Sadoveanu, hogy azért hívják, mert most dől el kultuszminiszterré való kinevezése. Ugyanis Goldie László kultuszminiszter kilépése esetén Sadoveanu lesz az új kultuszminiszter.

Az Egyesült bank

folyó hó 9-én délelőtt 12 orakor tartotta meg saját üzleti helyiségében, rendes évi közgyűlését. A közgyűlést Erdős Zsigmond igazgatósági tag vezette, jelen volt 49 részvényes, 32.656 darab részvény képviselőjében. A közgyűlési jegyzőkönyv hitelesítésére dr. Adorján Ármán, Szirmai Lajos és dr. Kertész Ferenc részvényesek kérétek fel.

A közgyűlés letárgyalta az igazgatósági és felügyelőbizottsági jelentést, annak kapcsán a zárszámadásokat és azokat egyhangúlag elfogadta, — a 4.461.780.78 leiben mutatkozó nyereség felosztására vonatkozó javaslatlall együtt. Tudomásul vétetett a nyugdíjalap állásáról szóló jelentés és módosítottak az alapszabályok 23. és 34. §-ai olyanformában, hogy az igazgatóság és a felügyelőbizottság mindig évenként, egy évre választottatik.

Megválasztott az új 18 tagból álló igazgatóság és pedig a régien kívül új tagok gyanánt dr. Andru Sever, Atta Constantinescu, Josif M. Pincas, Adolfo Rossi, dr. Zigre Miklós és A. Zissu urak. — Megválasztott továbbá a régi felügyelőbizottság, továbbá új tagok gyanánt Papoudoff Theodor, Joan G. Ghica és M. Mizrahi urak.

78 leiért selyemflór harisnyát hibátlan, tartósat divatszineken, ad a „Hófehérke-Aruház”

MUNKÁSHIREK

A Munkás Otthon Egyesület folyó hó 12-én, szombaton este tartja évi rendes közgyűlését. Felhívjuk az egyesületünk minden tagját, hogy feltétlenül fontos, hogy megjelenjenek.

Festőmunkások vasárnap 13-án délután 3 órakor tartják taggyűlést.

Könyvkötő munkások vasárnap, 13-án délelőtt 10 órakor a Gutenberg-Otthonban taggyűlést tartanak.

Cégtáblákat
olcsón fest **Földes**
címfestő Ságuna (Kapucinus) utca
19. szám. 3456

Ki akarják lakoltatni az öngyilkos Kollárszky László családját

Az öngyilkos Kollárszky Lászlónak a közelmúltban lezajlott tragédiáját a közvélemény tudomásul vette azzal, hogy a szerencsétlen fiatal mérnök a nyomortól való féltelmében ment a halálba. Ezzel aztán napirendre is tértek a kérdés fölött, abban a tudatban, hogy a leépített existenciák sorsának kérdése — legalább ma még — bajosan oldható meg. A szegény Kollárszky László bizonyára nem akart társadalmi kérdést csinálni a maga ügyéből. Megállapította azt, hogy szörnyen nehéz az élet és mindjárt le is vonta ennek a megállapításának a konzekvenciáit. Hogy elvesztette az állását, az éppoly mindennapos dolog, mint az, hogy ki akarták lakoltatni, mert tény az, hogy éppen

az öngyilkosságot megelőző napon akarták ki-készbesíteni neki a járásbírósi idézést,

amelyből megtudta azt, hogy a Ferdinánd király (Rákóczy)-ut 55.-c. alól ki akarják lakoltatni. Mindennapos dolog ez manapság, éppen ezért semmi értelme sem volna annak, hogy a szomorú aktus és az öngyilkosság között összefüggést kutassunk. Tény az, hogy Kollárszky az idézést nem vette át és azt néhány nappal később — a temetés után — az édesanyja vette át. Tény az is, hogy

a járásbírósi március 29-én fogja tárgyalni néhány Kollárszky László családjának kilakoltatási ügyét.

Végül, de nem utolsó sorban, tény az, hogy az öngyilkos mérnök édesanyja a legnagyobb szegénységben él és — ha kilakoltatnák — nem tudna új lakáshoz jutni. Érte-sztőlünk szerint a háztulajdo-

nos a kilakoltatási pert azért indította meg, mert a bérleti szerződés, amelyet tavaly kötöttek, májusban lejár. Nos, a paragrafusok a házigazdának adnak igazat. Viszont a méltányosság azt diktálná, hogy

legalább a lakása maradjon meg annak a családnak, amely a maga eltartóját oly szörnyű körülmények között vesztette el. Elvégre ez már igazán a „kérdés” szociális részéhez tartozik.

A kedélyes betörők A gentleman rablók új típusa

A világvárosok rendőrségei rövid időközökben értekezletet szoktak tartani, amelyen kölcsönösen közlik egymással tapasztalataikat a bűnösök legújabb típusairól és a bűncselekmények/legmodernebb változatairól.

Mint Párisból jelentik, a legutóbbi értekezleten a fővárosok detektívjei egy új betörőtípust fedeztek fel:

az előkelő, jókedvű és engedékeny rablók fajtáját,

akik talán a mozifilmek és a divatos detektívregények hatása alatt fejlődtek ki.

A kedélyes betörőket nemcsak a teljesen kifogástalan ruházódás és a jó módor jellemzi, hanem bizonyos

humor és gyöngédség is,

amellyel az áldozatokkal szemben viselkednek.

Néhány hónappal ezelőtt például Newyorkban szerepelt egy ilyen kedélyes betörő, aki egy dúsgazdag özvegy lakásába surrant be és a hálószobában rejtőzött el. Alig kezdett munkájához, a magános hölgy felébredt és észrevette a tolvajt.

A rabló egyáltalában nem erőszakoskodott, összezsomagolta a holmikat, udvariasan köszönt és távozni készült.

Az özvegy kérésére azonban a legnagyobb készséggel visszaadott egy értékes ékszert, mert az a nő elhunyt férjének egyetlen emléke volt.

— Csak arra kérem, asszonyom, mondotta a betörő, hogy erről az ékszerről nemcsak az urára, hanem reám is kedvesen visszaemlékezni sziveskedjék.

Páillyben néhány nappal ezelőtt egy francia gentleman betörő is tanúságot tett udvariasságról és jószívűségéről. A tolvaj egy kis kávémérésbe tört be és amikor a házbeli felébredtek, revovert fogott a házigazdára és pénzt követelt tőle. Amikor ez kijelentette, hogy pénzüik nincs, arra

kényszerítette, hogy kelljen föl és egy pohár rummal kínálja meg.

— Látom, hogy tényleg szegény ördög vagy, — mondotta a betörő a remegő korcsmárosnak. — Itt van, visszaadok mindent, amit összeszedtem. A bajtársaim ideát dolgoznak a szomszédban. Remélem, hogy nekik több szerencséjük van.

Kiderült azonban, hogy a betörő tévedett. A szomszédban is szegény emberek laktak és a betörő társának egy kis erszény aprópénzzel kellett megelégednie.

Az angol rendőrség esete még érdekesebb volt. Worthing községben egy fiatal hölgy, aki öreg nénikéjénél volt látogatóban, egy éjszaka arra ébredt fel, hogy egy idegen férfi van ott, akinek az arca zsebkendővel volt letakarva. A betörő nyugodt, csöndes hangon fordult a fiatal lányhoz:

— Kisasszony, adja ide a pénzüket.

— Sajnálom, — felelte a nő, — de ha ezért jött, rossz helyre tévedt. Az én nénikém özvegy, két fia a háboruban esett el. Önnél valószínűleg több pénze van, mint a nagynénémnek.

A rabló nem sokat törődött a válasszal és le akarta eresztetni az ablak redőnyeit.

— Ne tegye ezt, — kérte a lány — a redőnyök rosszak és pokoli zajt csinálnak, ha leengedik. A nénikém bizonyára nagyon megijedne. Már pedig neki súlyos szív baja van és végzetes lehetne egy ilyen ijedelem. A nagynéném élete az ön kezében van.

Elmondotta azután a betörőnek, hogy az alsó szobában a két unokafivérének portréi vannak. Néhány pernyi csöndes vitatkozás után a rabló megígérte, hogy távozni fog, ha a lány nem csinál lármát.

Az álarcos rabló el is távozott és kívülről be akarta csukni az ajtót. Ez azonban nem sikerült, mert az álkulcs beletört a zárba.

Másnap reggel abban a szobában, ahol a portrék voltak,

egy zsebtárcát találtak, melyben husz font volt.

Minden valószínűség szerint a rabló hagyta ott, hogy a szegény özvegy asszonyon segítsen...

Mozgószínházi műsorok:

Heyman-szinkör

Ma 5, 7 és 9 órakor

Velencei szerelmes éjszakák

Főszerepben: Arletta Marschall
Mindszenty Mária
9 felvonás

Nevető tücsök

Lya Mara, Harry Liedtke,
Verebes Ernő
Énekes filmoperett

Apolló mozgó

Még ma és holnap mutatja be

Monte-Carlo

című hatalmas 10 felvonásos drámáját, amely a legszebb felvételeket mutatja be Montecarlóról

Betty Ballour

játsza a főszerepet.

P. Sonore

teljesen új műsorral lép fel

Jön: HARRY PIEL
jubileumi műve

Dorian filmszínház

Ma Harry Liedtke-sláger

Bohémvér

8 felvonásban

Harry Liedtke, Mady Christians

Dorian-film!

Minden előadáson fellép

SIEGFRIED and VICTOIRE

Black-blottom táncospár

Jön: Práter Mizzi

Ui mese az írógépről, avagy milyenek a mai üzletek

Az írógépről Szomaházy István már írt egy mesét, igen kedves, kellemes történet, amely egy gépirókissasszony és egy bankigazgató boldog szerelmével végződött.

A nagyváradi írógép meséje egészen más és mindenestre körülményesebb. Abban is feltétlenül különbözik a már megírt történet-től, hogy nem boldogsággal végződött, hanem méla tanulsággal, amely abban konkludál, hogy maga kárán tanul a magyar.

I.

A történet hőse az egyik főúti írógép kereskedő, akihez a múlt hét egyik napján beállított egy ember. Valami rossz írógép volt ennél az embernél, egy egészen szétesett, hasznavehetetlen őskori szerszám. Meg akarta csináltatni a kereskedő válaszára, hogy ez szinte lehetetlenség és kár a pénzért, megcsóválta fejét:

— Pedig óriási szükségünk van írógépre és egy napig se nélkülözhetjük.

A kereskedő jó üzletet szíma-

— Kérem, szólít örömmel, csinálhatunk egy üzletet. A rossz írógép itt marad és 8000 lei ráfizetéssel kap egy pompás új gépet.

— Magam nem intézkedhetem, felelte az ismeretlen, de szólok felettesemnek és ha lehet a boltot nyíltbe ittjük.

II.

A főúti írógép boldog volt, amikor ebben az üzletelen, rossz világban embere még aznap visszajött.

— A határozat megtörtént, jelentette be, az írógépre szükségünk van, megvásároljuk. Hahem...

És ezzel odasugott valamit a kereskedőnek.

— Érttem, szólt az és jelentőség-teljesen mosolygott, érttem. Kérem szépen a legnagyobb örömmel.

A titokzatos szöbeszédnek mindenestre ott lehet megtalálni a nyitját, hogy a vevő 8000 leit fizetett, viszont a számla 12000 leiről volt kiállítva. Istenem a mai rossz időben mindenkinek csak élni kell.

Az vesse az első követ, aki még nem hallott ilyesmiről...

III.

A meglepetés azonban még csak ezután következett. Két nap mul-tán egy hatalmas ur jelent meg az írógépüzletben.

— Hol a gazda, rivált rá a személyzetre.

Háta mögött egy szolgál a tegnapelőtt vásárolt gépet hozta.

Nincs újabb sarlachos, sőt négyen már felgyógyultak

Dr Maior főorvos nyilatkozata

A „Nagyváradi Estilap” hivatalos és mondjuk talán félhivatalos értesülések alapján állandóan figyelemmel kísérte és természetesen — a közönség érdekében — napirenden tartotta a városban előforduló járványos megbetegedéseket. Ha konkrét esetről tudunk: nem hallgattunk el semmit, mert úgy éreztük, hogy a titkolózás nem mindig célravezető és nem különösen akkor, amikor egy százezer lakosu város nyugalmanak a megőrzéséről van szó.

Ez a körülmény késztet most bennünket arra, hogy örövendetesen konstatáljuk a tényt, hogy Várad szerencsésen tulesett a krízisen és a legutóbb fölbukkanó skarlatos megbetegedések minden komolyabb megrázkódtatás nélkül zajlanak le.

Amint az „Estilap” annak idején elsőnek jelentette: a tiszti főorvosi hivatalnál összesen 31 skarlatos esetet jelentettek be.

Ma délelőtt alkalmunk volt Maior László tiszti főorvossal beszélni, aki az „Estilap” részére munkatársunk előtt az

— Hallja maga, hogy mert nekünk! nekünk! ilyen alkotmányt szállítani. Vegye tudomásul, hogy nem kell. Itt van! Azonnal vegye vissza és kérem a 12000 leit.

Az írógép mosakodni akart. Bizonyítgatni próbálta, hogy a gép jó, semmi hibája, a legelső minőség.

— Mindegy! Mindegy! Nem kell és felesleges minden szöbeszéd.

A vita valóban nem volt tanácsos. A kereskedő összekaparta a 12000 leit. Aztán sóhajtott egyet, hogy ilyenek a mai üzletek.

HOLNAP BÓJTI ZENETILALOM.

A színházi törvény végrehajtási utasítása első szakaszának a) pontja alapján közlöm, hogy pénteken, március 11-én, a színházban és mozikban előadás egyáltalán nem tartható, az összes nyilvános helyeken szigorú zenetiltalom kötelező. Marcus prefect de politie, Costescu director.

alábbi megnyugtató kijelentéseket tette:

— Ámbár komoly veszedelemlről szó sem volt, mindenestre örömmel közölhetem, hogy a skarlatos megbetegedések egyre fogynak. Ma már csupán 27 beteget tartunk nyilván és ezek száma is naponként fogyni fog.

— A járváynak külön-

ben egyetlen áldozata sem volt

és ez a körülmény szintén azt látszik igazolni, hogy a fertőzések továbbterjedését ideje korán megakadályoztuk.

— A főorvosi hivatal teljesíti kötelességét — fejezte be nyilatkozatát Maior dr főorvos — idegességre nincs semmi különösebb ok.

Beváltja a kormány a hadikölcsön-kötvényeket

— Saját tudósítónktól —

Bukarestből írják:

A kormányköröket régóta foglalkoztatja a volt monarchia által kibocsájtott hadikölcsön-kötvények ügye, s egyre erősebben domborodott ki az az általános vélemény, hogy ha nem váltják be a hadikölcsön-kötvényeket, ez mindenkor hátrányosan fogja befolyásolni a jövőben esetleg felveendő kölcsönök eredményét.

Ezért a minisztertanács egyik legutóbbi ülésén

elvben elhatározta a ha-

dikölcsön-kötvények be-váltását

és a kérdés tanulmányozásával Groza Péter erdélyi minisztert bizta meg.

Groza miniszter egy újságírónak arra a kérdésére, hogy a részletek tekintetében mit határozott a minisztertanács, a következőket mondotta:

— A hadikölcsön-kötvények beváltása aktuális, a kérdés napirenden van. A kötvényeket be is fogjuk váltani, azonban részleteket erre vonatkozólag nem mondhatok.

100.000 lei segélyt ad a megye a bihari kisebbségi egyházaknak

A vármegye közigazgatási és pénzügyi bizottsága dr Lazar Aurél elnöke alatt több órán keresztül tárgyalta a költségvetést és jelentést.

A bizottság a javaslatot magáévá tette és dr Kotzó Jenő indítványára a gör. kel. és gör. kath. egyház részére 250.000 lei segélyen felül, a kisebbségi egyházaknak 100.000 lei segélyt vett fel.

Ezen a tanácsülésen dr Kotzó kifogásolta a költségvetés azon tételét, mely szerint a kiadások tételébe 1.000.000 lei hozzájárulást vett fel a javaslatba a Bukarestben épülő belügyminiszterium költségeire. Kifejtette, hogy ez az építkezés kizárólag az államot terhel, megyék és községek

ilyen címen nem terhelhetők. Nem lehet, csak mint nemzeti adományt, ezt a kérdést tárgyalni és ilyen címen javasolja 1.000.000 lej helyett, a megye teherbíró képessége szerint a költségvetésbe 200.000 leit felvenni.

A bizottság szavazat egyenlőség folytán dr Lazar Aurél elnök szavazatával 1.000.000 leit vett fel.

A közmunkatanács ülésén Csomafáy Sándor kifogásolta a közmunka túlzott mértékét, különösen azt, hogy egyszerre több évi szolgálati munkát kell teljesíteni, mivel gyakran 20 klm. távolságra is kirendelik a közmunka-köteles falusi lakosokat.

Váratlan nász-vendég

Amikor az új férj esküvőjén megjelenik
a törvénytelen gyerek is

Eperjesről írják: Az elmúlt vasárnap esküvő volt az egyik eperjesi templomban. A mátkapár és násznép elhelyezkedése utána lelkes pap funkcióját teljesítette, amikor is megbeszéde kíséretében az újdonsült férj gondjaira bizta az ifjú asszonykát.

A beszéd ezen passzusánál azonban, hogy: — „vidd magaddal hitvesedet”, egy másik hang is megszólalt a templomban: a férjlelőt előbbi szere-

tőjének hangja, aki az ifjú bűnben fogant gyermekét karján tartva, — ráduplázott a papi beszédre e szavakkal: „és vidd magaddal gyermekeidet is”.

A szertartást zavaró nő beleszólása nagy felzúdulást keltett, de az újdonsült férj csak a pap tanácsát fogadta meg: beült a templom előtt várakozó fogatba és magával vitte ifjú hitvesét. A gyereket nem.

Színház

Heti műsor

Csütörtök este 8 órakor: Uraim csak egymásután. A bérlet.

Szombat délután fél 4-kor: Alexandra, mérsékelt helyárakkal. Szombat este 8 órakor: Orlov, C. bérlet.

Vasárnap délután fél 3-kor: Párisi kirakat, mérsékelt helyárakkal.

Vasárnap délután fél 6-kor: Süt a nap, mérsékelt helyárakkal.

Vasárnap este fél 9-kor: Cirkuszhercegnő.

Felhívás a t. bérlelőkhöz. A színház igazgatósága felkéri a t. bérlelő közönséget, hogy a már esedékessé vált bérleti összegeket a színház titkári hivatalában délelőtt 10—1-ig és délután 4—6 óráig befizetni szíveskedjenek.

Ma, Uraim csak egymásután. Ma, csütörtök este A bérletben kerül színre az eddig kivételes nagy siker mellett játszott Uraim csak egymásután című francia bohózatot.

Pénteken nincs előadás. Péntek este a kolozsvári színművészeti főfelügyelőség ma érkezett értesítése szerint színelőadás nem tartható. Így a műsorra tűzött B bérleti Uraim csak egymásután halasztást szenved.

Szombat délután Alexandra. A nagy sikerrel felújított Alexandrát szombat délutánra ismét kitzte az igazgatóság. A címszerepet ezúttal Aggházy Melinda fogja énekelni.

Az Orlov felújítása. Az elmúlt év egyik slágerét az Orlov operettet e héten fogja felújítani a társulat. A repiz szombat este lesz Zöldhelyi Annával, Simon Évivel, Stoll, Bányász és Tompával a főszerepekben. A zenei részt Wiesmüller karnagy intézi.

Párisi kirakat és Süt a nap. Vasárnap délután fél 3 órai kezdettel a Párisi kirakat, délután fél 6 órakor Zilahy Lajos kütűnő életképe a Süt a nap kerül színre.

Mire készül a színtársulat. Új és értékes darabokat szerzett be előadásra az igazgatóság és így a további műsorok is a legérdekesebbek és változatosabbak lesznek. Így megszerezte előadásra a direktió a következő darabokat: Nem nőstülök, Zsiványkirály, Aszszonykám, Vigyázat női szakasz. A társulat már hozzáfogott e darabok betanulásához, úgy, hogy a legközelebbi műsorokon már szerepelni fognak e divatos művek.

Rövidárak

szalag, csipke, keztük,

Harisnyák

3471—3

zsebkendők, nyakkendők

Fehérneműek,

Asztalneműek,

vásznak, zefirek,

üzletfelosztás folytán

legolcsóbban beszerezhetők

CZILLÉR IMRE

nagyáruházában

Éljen Karnevál! Meghalt Karnevál!...

Nizza farsangos, mámoros ünnepnapjai. — A francia Riviera szezonya rosszul kezdődött. — A Karnevál negyvenkilencedszer mentette meg Nizzát

Karnevál volt Nizzában s ettől fáradt úgy el minden itt; a fák, az utca, az emberek. Ma hamvazószerda, jóleső pihenő csend. Megritkult a járőkelők sora az utcákon s aki még itt van, az is lassan, csendesen sétál vagy a tenger partján üldögél, álmodozik, pihen. A fák karneválra érett különös gyümölcsök fűrtjei virítanak: ezerszámra a villanykörték, melyek esténként káprázatos fényben gyuladtak 'i az Avenue de la Victorien, végéig a mulatók tömege feje fölött. Ennek a mesészerű tündérvilágnak verőfénye ott ragyog még a szemekben s a boltilányok áhítatos sóhajással rakosgatják el az áttáncolt és átmulatott vig órák emlékeit, a kis fekete álarcot, meg a mai nizzai ujságot, amely pontosan beszámol minden mozzanatról.

Elmult karnevál, vége, ami ezután jön, az már csak csendes, bőjti mulatság lehet. Karnevál öfensége uralma rövid, egyszer van egy évben s a tizenhét napos papírmásé uralkodása alatt még a sánták is jártak itt a táncot, a többiek pedig, az épkézlábak, alaposan belesántultak.

A nizzai karnevál hírére a mulatnivalgyók ezrei gyűltek össze. Főleg környékeliek. Az előkelő idegen, aki régebben sok ezer kilométert futkosott, hogy lássa ezt a mámort, farsangos hangulatot, ha el is jön megint, inkább a hegyekre rándul, mert ez a nép mulatsága s a tartózkodóbbak részére is akad szórakozás, bál, hangverseny, színház elegendő.

Negyvenkilencedik éve vonul be Karnevál öfensége Nizzába s negyvenkilencedszer éli át a város ugyanazt. Hushagyó kedden és az előtte lévő vasárnapon át egész Nizza tombol, olyan ez, mint a pokol zsinatja. Ma is ugyanolyan sokan hámulják a gazdag fantasztikus menetet, mint régen, lényegében az első karneválmenet óta nem is változott semmi. Öfensége minden esztendőben megkapja a maga torzított, aktualitásokból szőtt új köntösét, a groteszk helyi érdekességekből kombinált csapatot, minden évben megkombinálják a karneváli marsot, amit aztán heteken át játszik a város minden rezsebandája és ezt verik ki ütemesen a fazéktól kezdve a legváltozatosabb hangszereken! Aki egyetlenegyszer is hallotta ezt a bábeli lármát a Place Massenán, ahol ilyenkor még a paloták is táncolnak, azok később mindig csodálkoznak, hogyan is bírták ki ezt a zenebonát. De kibirta mindenki, sőt belesik, beleszedül a forgatagba, mely delejes erővel vonzza nagához a boldog-boldogtalan és a legsavanyubb ábrázatnak is fejebe nyomja a csörgős bohócsapkát.

Az utolsó napokon bezárnak minden üzletet. Az óvatos ke-

reskedők szép portáljaikat és tükörablakfalaikat még be is deszkázzák, ők tudják, hogy milyen veszély fenyeget, ha megnyílnak a jókedv zsilipjei.

Panem et circenses! Mint a régi rómaiaknál.

Ingyen mulatság az utcákon és mégis megtelnek pénzzel a zsebek, ügyes uzsorapolitika eredménye ez, amiből a kiuzsorázottnak van legkevesebb kára, mert vig órákat kap a pénzéért, amely nélkül a nizzaiak talán éhen is halnának.

A szezón rosszul indult. Azt mondták drága a francia Riviera. De segített a karnevál. Varázsütésre, külön ez alkalomra felemelt árak mellett is megtelt minden hotel, ha csak rövid pár órára is. Az eső, amely egy hélig esett, hirtelen elállt. Napsütéses, enyhe, tavaszi meleggel kacérkodó vasárnapon indult el a menet S. M. S. XLIX. Karnevállal az élen.

Az utcákon lapátszámra, sőt zsákszámra hullott a konfetti, gipszborsóból való, mint a jég-eső kopogott az urak cilindrein. Egy statisztikus kiszámította, hogy hat vagonnyi fogyott ebből a karneváli hadianyagból. Ugyanez a statisztikus bizonyítja, hogy gazdasági haszon az a rengeteg szemét, ami reggeltől estig a bokát verte az utcákon. Hány táncos és vidám mulató veszi majd kezébe a lapátot másnap, hogy napibérért eltakarítsa!

De ki gondol most erre, amíg itt áll a bál. Órák hosszat megy egyik kocsí a másik után, bolondabbnál-bolondabb, fantasztikusnál-fantasztikusabb, száz Chaplin-imitátor és ezer változatos kosztüm, a finom izléstől kezdve a megengedett határokig, sőt az izléstelenségig, minden változatban. Virágcsata, millió színes, friss, harmatos virággal. A Place Massena olyan, mint egy letarolt virágmező. És milyen érdekes közönsége van az egésznek. A perzsa sah, Fouad basa, az indiai maharadza és Amerika dollárkirályai és a pipázó angol milliommok.

De van egy más kép is előttünk, melyről be kell számolnunk.

Hushagyó kedd este. Sötétben, különös ceremóniára gyülekezik egybe beláthatatlan messzeségű tömeg a tenger partján. Előetik Karnevált in effigie! A víz mellett trónoló koronás alak tiszteletére szól az utolsó ünnepség. Sorban kialszanak a parimenti lámpák, már csak Karnevál herceg széles mosolya világít a fejek felett, katonabandák zengik az ünnepi marsot és egyszerre kezdődik a tengerbe nyuló csúcsokon a tűzijáték, rakéták, tűzcsókák, színes szalagok ropogó özöne zuhan alá, mint égből az eső.

A vége az, hogy kigyullad Karnevál koronája is s felrepül a magasba, mint egy rakéta az elmés szerkezet nyo-

mán, hogy onnan a tengerbe zuhanjon. Magát a herceget is sístergő, forgó rakéták emelik a levegőbe, a helyén már csak izzó trónszéke piroslik még egy ideig, aztán az is elhamvad.

Mellettem egy álarcos fiú karanfogva vezeti a lányt, aki hangosan felsír:

— Milyen hálátlanság! Olyan szép volt, olyan jó volt és most vége, vége mindennek!...

A katonák az égő trónszék lángjánál gyújtják meg a fáklyákat, melyek kísérteties fényben lobognak, hirtelen zápor kerekedik és gyorsan fedél alá menekül a tömeg. Mintha az ég is sirna, a mosolygó, napsütéses, kék nizzai ég, hogy vége a farsangnak és meghalt Karnevál!...

F. T.

Heyman szinkör

Csütörtök: Velencei szerelmes éjszakák. Arletta Marschall és Leon Mathot.

Parcul Eminescu 26
(Ezredévi Em.)-tér

Croitor pentru domni
BOBITAN
Angol és francia útszabó
Elsőrendű tavaszi szövetek raktáron

Az új szezón sportszenzációja
a 38 év óta fennálló

Kalenda-cég

Piața Unirii (v. Szent László-tér)

ujjonnan érkezett meglepő olcsó

kerékpárjai

Részletre beszerezhetők

Kabát és ruhaszövetek

lértőlőhony-szövetek,

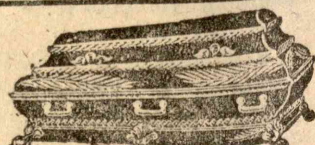
vásznak, fehérneműek

üzletfelosztás miatt igen

olcsón elárúsíttatnak

Czillér Imre

nagyáruházában

Temetéseket 2000.— leltől

20.000.— lelig részletfizetésre is rendez a

KEGYELET, (Sas-passaue)

Szörnyű találmányok

*

A modern kor háboruinak legvéresebb találmányai közé tartoznak a mérges gázok. Egy német tudós most könyvet írt a gázokról és azok mérgező hatásáról. Az olvasó elémül attól a képtől, amely eléje tárul. A leghatékonyabb mérges gázok egyike az úgynevezett phosgén, mely szénből, oxigénből és klórból áll. Ez olyan mérges, hogyha 1 köbméter levegőben 45 milligram phosgén van, az már életveszélyes, holott az eddig legmérgeesebbnek tartott cianhidrogén, az úgynevezett kéksav, ilyen mennyiségben egyáltalán nem ártalmas.

A phosgennek még az a tulajdonsága is van, hogy az említett higitásban szagtalan, tehát az ember észre sem veszi, hogy a halál torkában van. Egy felnőtt ember feltehetően meghal, ha egy percig olyan levegőt szív, melynek köbméterében 450 milligram phosgén van. Minthogy átlagosan 8 liter levegőt szívunk be egy-egy lélegzetvételnél és percenként körülbelül 12-öt lélegzünk, tehát körülbelül 4 milligram phosgén már kioltja az ember életét. Majdnem ugyanilyen mérges hatású az úgynevezett perkloralhangyasav metilester. Ezt és a többi ilyen furcsa nevű gázt mind a háboru teremtetette meg az emberiség örök szűgyenére.

HEGEDÜS zenemű kölcsöntár

Letét " " " " 200 lei
Előfizetés havi " " 80 lei
A kölcsönkönyvtárral együtt havi " " 100 lei

1. Egy előfizetés naponként 8 szám kölcsönzésére jogosít, melyek 10 napon belül való kicserélésre kötelező.
2. Az előfizetés bármely napon kezdődhet és mindig egy hónapról szól.
3. Minden előfizető havonta egy divatos táncot, dalt, vagy magyar nótát kap ingyen.
4. Az előfizetés megszűnésekor, ha a zeneműveket kifosztatlan állapotban visszahoztuk, a letétet visszafizetjük.

A kölcsöntárban csak zongorára, hegedűre, hegedű-zongorára és zenek-zongorára megjelent művek vannak. Óriási választék a klasszikus és modern zeneszerzők legismertebb műveiből. Bach, Beethoven, Chopin, Haydn, Liszt, Mendelssohn, Schubert, Schumann, Tchaikovsky, Weber, Bartók, Brahms, Dvorák, Bruch, Drla, Gounod, Grieg, Hubay, Kreister, Moszkovszky, Saint Saens stb. stb. Operák, operettek: D'Albert, Bizet, Delibes, Gounod, Halévy, Mascagni, Puccini,

Bejan Cornél a fogságban

Sulyos vádak a volt bihari alispán ellen

Temesvárról telefonálja tudósítónk: Bejan Cornél volt bihar-megyei és legutóbb temesi alispán letartóztatása óriási felzúdulást keltett az egész városban. A beavatottak előre látták a régi, szakképzett közigazgatási férfi végzetét, aki ugyálszik nem tudott ellenállani a háboru utáni korszak általános erkölcsi süllyedésének. Maga Butoiu belügyi inspektor sürgette a bűnügyi eljárás megindítását a volt alispán ellen, mert sulyos visszaéléseket látott fennforogni.

A letartóztatás elkerülhetlenné vált és az ügyészség rendelkezése tegnap reggel egy detektiv kereste fel lakásán Bejan Cornélt, elővezetési parancssal. Az ügyészséghez kísérték fel,

ahol közölték vele az előzetes letartóztatást elrendelő végzést. A végzés indoka az, hogy tartani lehet, hogy Bejan Cornél szabadlábon való meghagyása esetén a nyomozást befolyásolhatná.

A letartóztatási végzés kihirdetése után

Nedici ügyészségi irodaigazgató parancsot kapott, hogy az immár előzetes letartóztatásban lévő subprefektust kísérje le Facianu fogházigazgatóhoz. A letartóztatás híre láthatóan megdöbbentette Bejant, aki elhalványodott és egész testében remegni kezdett. A fogházigazgató ezután személyesen vezette be Bejant a harminchatos számú cellájába. Néhány órával később a délután

folyamán bekövetkezett Miclos György főszámvevő letartóztatása is. Calin detektiv kapta a parancsot a főszámvevő elővezetésére, de Miclos délbén nem volt erzsébetvárosi lakásán található. A főszámvevő még délelőtti érdeklődött az itélőtáblán ügyének állása iránt, majd onnan eltávozott. Calin detektiv csak délután három óra felé beszélhetett a hazaérkező Miclossal, aki minden megjegyzés nélkül vette tudomásul az ügyészségre szóló megjelenését. Stéfania-utcai lakásáról gyalog tette meg az utat az ügyészségre, ahol Bradescu főügyész közölte vele előzetes letartóztatását. A fogházigazgató Miclost a negyvenes számú cellában helyezte el. Popescu vizsgálóbíró ma kezdi meg Bejan és Miclos részletes kihallgatását.

Eltörlik az igazságszolgáltatás gyorsításáról szóló törvényt

A lakástörvény — a miniszterelnöknél

— Bukaresti tudósítónk távirata —

A jogkereső közönség és az ügyvédi kar régi kívánsága, amelynek számtalanszor kifejezést is adott az, hogy az igazságszolgáltatás gyorsításáról törvényt, az úgynevezett lex-Marzescu-t helyezték hatályon kívül. Még a parlamentben, sőt kormányparti képviselők részéről is hallatszottak hangok a törvény ellen.

A kormány el akarja törölni ezt a törvényt és pénteken a

legfelső törvényhozó tanács elé terjesztette abból a célból, hogy a tanács mondjon róla véleményét. Ha ez megtörtént, akkor elkészül a törvényt hatályon kívül helyező javaslat.

Másik sürgős törvényjavaslat, amely az előkészítés stádiumában van: a lakásbérleti szerződések sorsáról szól. Ezt a javaslatot ezidő szerint a miniszterelnök tanulmányozza.

Fejnélküli holttest a vasuti sineken

Ujvidékről jelentik: A futaki-uton, a vasuti állomás közelében tegnap kora reggel borzalmas leletre bukkantak a járőrök. A vasuti sinek mellett háromszáz lépésnyire az órház-tól egy fej és láb nélküli holttest feküdt. A töltés oldalán husz-harminc lépésre a megcsontkintott testrésztől megtalálták a koponyát a lábakat.

Atkutatták a holttest zsebeit, amelyben egy levelet találtak. A levélből kiderült, hogy az

illetőt Sztás Imrének hívják, vasuti fűtő. Sztás levelében bejelenti, hogy öngyilkos lesz, mert nem bírja a családi életet.

A nyomozás kiderítette, hogy Sztás összeszólalkozott feleségével és eltávozott a lakásból. A szerencsétlen ember ezután kiment a Futaki-utra, ahol bevárta a legközelebbi vonatot és eléje vetette magát. A vonat kerekéi leszelték Sztás fejét és két lábát, úgy hogy azonnal meghalt.

Művésznő: ne mutassa a térdét

A budapesti erkölcsrendészeti razzia tulkapásai

Budapestről jelentik: Az erkölcsrendészeti rendelet végrehajtása körül történt tulzások újabb szenzációkat hoztak. Anynyira mentek a rendelet végrehajtásában, hogy már közneveltség tárgyává tették a rendőrhatalóság működését.

Az erkölcsrendészeti razzian az egyik fényképész kirakatában hat darab fénykép vona magára a razziazők figyelmét. A hat darab fénykép kissé hi-

nyosan öltözött hölgyeket ábrázolt és ezért a rendőrtanácsos bevétele nyomban a fényképeket a fényképszel. A fényképek között van Plasinszki Pepinek, az Operaház művésznőjének a fényképe is, amely a művésznőt a Fauszt-ban játszott szerepében ábrázolja. A fénykép ellen a rendőrhatalóságnak az a kifogása, hogy a művésznőnek kilátszik a térde.

Betegbemutatás a kórházban

Societatea Stiintelor Medicale din Bihor si Oradea f. hó 22-én (szombaton) d. u. 6 órakor a Közkórházban betegbemutató ülést tart a következő programmal:

A közkórház sebészeti osztálya: Dr Pop, dr Gane, dr Cosma.

1. Két operált acut pancreatitis.
2. Operált epevezeték rák.
3. Totalis gyomor resectioi.
4. Idegen test a gyomorban.
5. Periompalektomia érgörcsnél.
6. Csipőízület törése és ficam.
7. Vakbélgyulladás vesekörrüli tályoggal.
8. Bélelzáródással komplikálódott vakbélgyulladás.
9. Sérvel komplikálódott vakbélgyulladás.
10. Dr Pop és dr Zamfir: Májechmococcus.
11. Dr Chidisoan: Epiglottis tuberculosis.
12. Dr German: Áttéti tüdődagamat.

Gutenberg
Dalkör

márc. 27-én d. u. 5 órakor
a Kálh. Körben

Beethoven-
ünnepélyt rendez.

Mindenféle kotta - ujdonságok, szakkönyvek, a legújabb szépirodalmi könyvek, divatlapok, gyermek, kézimunka és fehérnemű divatlapok állandóan nagy választékban a **Hegedüs Hirlapirodában.**

TÓTH kalap, uri divat és fehérnemű üzlete megnyílt Reg. Ferdinand-ut 10. Stern-palota (Nógrádi szabóüzlet)

MOZI

— Harry Liedtke és Mady Christians játszanak a Dorian-Filmszínházban ma bemutatóra kerülő „Bohémvér” című 8 felvonásos filmben, melynek felvételei a világ leg szebb részein készültek. Mady Christians, aki a berlini és bécsi Reinhard színházak művésznője, kedves és megnyerő ebben a filmben. Harry Liedtke-ről felesleges dicsérő szavakat mondanunk, ő ma a közönség kedvence. Minden előadáson fellép Siegfried and Victoire francia táncospár, akik a black bottomot mutatják be. Jön: „Práter Mizzi”.

— Monte-Carló, a világ leg szebb fekvésű helye, a Riviera gyöngye. Igen sokszor láthatuk már filmben, de oly szép felvételeket Monte-Carlóról, mint amint az Apolló mozgó műsorán levő „Monte-Carló” filmben mutat, még nem láttunk. Amellett a dráma kitűnő, a rendezés tökéletes és a szereplők a legjobbat nyújtják. P. Sonore teljesen új műsorral lép fel.

Fleischmann József

áru- és bulorszállítási vállalat

Tel. fon.:
503

Mihai Vileazul (Nagypiac)-tér 7
Dóaruda mellett. 3457

2762
Hová
futsz?

Szántayhoz

kalapomat vasaltatni.

— Hol van az a gyár,
nem tudod?

Rimanóczy-u. 5.

Perzsaszőnyeg,

továbbá gyári futó
és ebédli sző-
nyegek, hencser-
átvetők, ágy és asz-
talgarnitúrák, uti és
flanel takarók, pap-
lanok, gyönyörű
csipke és mat-
rasz függönyök

Üzletfelosztás mi-
att versenyen kívüli
olcsó árak mellett
beszerezhetők

Czillér Imre
nagyáruházában

3471-4

Mi újság?

Ujból jelentkezni kell a postatakarékpénztári betétekért

A nagyváradi postaigazgatóság felhívást bocsájtott ki, a mely szerint azok, akiknek a volt magyar, vagy osztrák postatakarékpénztárnál betétjük volt, március 31-ig feltétlenül jelentkezzenek a legközelebbi postahivatalnál és ott betétkönyvecskéjüket, vagy pedig egyéb okmányukat adják be.

Azok, akik már előbb beadták ezeket az okmányokat, szintén jelentkezzenek újból, mert alá kell írniok egy nyilat-

kozatot és igazolniok, hogy a román impérium átvétele napján román területen tartózkodtak.

Az impérium kiterjesztését Nagyvárad és Biharmegye területére nézve 1919. április 30-ától számítják.

A felhívás sok fontos tudnivalót tartalmaz az érdekeltek számára, akik azt bármely postahivatalban betekinthetik.

Dicséret illeti a postaigazgatóságot, hogy ezt a felhívást magyar nyelven is kiadta.

Harry Liedtke, Mady Christians a „Bohémvér”-ben ma a Dorianban

* A biharpüspöki határrend-
őrionök előléptetése. Nistor
Vilmost, a biharpüspöki határ-
rendőrség ionökét, aki elsőos-
tályu komiszári rangban volt,
a belügyminiszter, — mint a
hivatalos lap legutóbbi száma
közli — szolgálati alkönökké
(subsef de serviciu de sigu-
ranta) léptette elő. Szolga-
lati beosztása Nistornak marad
továbbra is az eddigi. Elölépte-
tése alkalmából sokan gratu-
láltak Nistor Vilmosnak.

* Vizumozás gyorsan, ponto-
san a Hegedüs Hirlapírodában.
lasszon.

Harry Liedtke, Mady Christians a „Bohémvér”-ben ma a Dorianban

Feleség: Miért kerülsz úgy en-
gem ujabban?
Férj: Az orvos azt mondta,
hogy kerüljem a zsíros dolgokat.

* A szerb királyi pár Buka-
restben. Belgrádból jelentik:
Sándor szerb király és
Mária királyné a kis trón-
örökssel együtt Bukarestbe
utazott a javulás útján levő
Ferdinánd király látoga-
tására. Az utazás teljesen ma-
gánfellegű.

* Leérkezett a minisztérium-
ból a város költségvetése. A
belügyminisztériumból ma ér-
kezett le Nagyvárad város mó-
dosított költségvetése, összes
záradékaival. A városi tanács
holnap a legsürgősebben tár-
gyalja ezt a költségvetést, az-
tán közszemlére helyezi. Ha
a közszemle törvényes határ-
ideje lejárt, akkor azonnal
összehívják a nagytanácsot.
Erre körülbelül e hó 25-én ke-
rül sor.

Harry Liedtke, Mady Christians a „Bohémvér”-ben ma a Dorianban

* Félévig dolgozott egy ha-
mis ötven filléresen. Szombat-
helyről jelentik: A rendőrség
egy darab hamis ötvenfilléres
váltópénzt foglalt le. Kiderült,
hogy a hamisítványt Németh
István nyugalmazott vasuti ko-
vács készítette. Németh be-
vallotta, hogy csak ez az egy
darab hamisítvány készült. —
Vésővel vágta ki a rémből a
pénzt és egy félévnél tovább
dolgozott rajta.

Azt mondja Buxnak a házas-
ságlközvetítő:

— Itt volna egy lány: szép,
fiatal, okos, bájos, művelt, de
nincs egy vasa se.

— Fújok rá, — mondja Bux.

— Na, itt van egy másik: mű-
velt és gazdag, de nagyon csu-
nya.

— Fújok rá, — mondja Bux.

— Na, itt van egy harmadik:
szép, művelt, okos, bájos és gaz-
dag.

— Ez megfelel.

— Igen, de ez fúj magára.

— EDISON ANEKDOTÁK.
Georges Briand jegyezte
föl a következő Edison anek-
dotákat:

A süket feltaláló: Carnet El.
Calkins, a süket newyorki
reklámszakértő, egyszer meg-
kérdezte a süket Edisont,
miért nem próbálkozik meg
egy villamos hallószervezet fel-
találásával?

— Tulsok a dolgom, — te-
lete Edison. — Általában az
emberek sok időt pazarolnak
arra, hogy mások beszédét
hallgassák. Ha volna egy ilyen
elektromos hallókészülékem,
akkor a feleségem egész nap
beszélne akarna hozzám.

A villamosszék. Cockran
a híres ügyvéd élesen ellene-
zte a villamosszék tervét.
Cockran Edisont hívta fel ta-
nunak, akiről tudta, hogy ellen-
sege a halálbüntetésnek.

A legnagyobb meglepetésére
Edison a szakvéleményében ki-
fejtette, hogy „azt hiszi, a vil-
lamosáram gyorsan és táj-
dalom nélkül öl.”

— Ön azt hiszi — és nem
tudja biztosan? — kérdezte
dühösen az ügyvéd.

Edison szárazon válaszolt:

— Magamon még nem pró-
báltam ki.

No. 731—1927.

ÉRTESÍTÉS.

A Casa Cercuala a Asigura-
rilor Sociale, (Kerületi Munkás
biztosító Pénztár) igazgató-
sága és főorvosi hivatala köz-
hírré teszi, hogy mindazon be-
teg tagok, akik az 1927 év io-
lyamán gyógyfürdőben, sza-
natóriumban, vagy üdülő tele-
peken óhajtának elhelyezke-
dést nyerni, ebbeli igényüket a
kezelő orvosnál írásban legke-
sőbb f. évi március hó 15-ig
annál inkább jelentsék be, mert
a később beadandó kérvények
mint elkésztettek, hivatalból
vissza fognak utasíttatni.

Oradea, 1927. febr. 26.
Vasca Teodor igazgató, S.
roi Joan főorvos.

Üzlet megszüntetése folytán

Hat. eng.

VÉGELADÁS

A raktáron levő összes
árúkat minden árért

! kiárusítjuk !

Jung és Behm

Avram Iancu (Kossuth)-u. 1. Sas bejárat

Mit csinálna
ha újra kezdené életét?

*

Ezzel a furcsa kérdéssel lepte meg egy párisi újságíró a közélet szereplőit, tudósokat, politikusokat, színészeket.

Poincaré előkelően kitért a közvetlen válasz elől. Csak ezt felelte:

— Mit tudom én, hogy mit csinálnék? Csak egyben vagyok bizonyos, megint barátokat keresnék, olyan jó barátokat, mint ön.

Rohan hercegnő:
— Fogas kérdés. Isten tudja mit csinálnék. Ha erre gondolok, az ábrándvirágos szemhatárok, a vidám partok felé ringat, de érzelmem elmetszi szárnyaimat, a valóságra ébreszt s kemény kézzel rámutat arra, hogy mit csinálnék... azt, amit már eddig is csináltam.

Zamacois, a költő:
— Ha fölteszük, hogy új életemet úgy kezdeném el, hogy már ismerem a régít, akkor semmiesetre se készítenék belőle második kiadást. Kidobnám a káprázatos, az öncsalásokat és tilalmakat, óvintézkedéseket lennék helyükbe.

Alfonse Franck
a szinigazgatók szövetségének elnöke:

— Tizenhat éves koromtól munkára fogott az apám, aki szabó volt: kereskedelmi utazó lettem, biztosítási ügynök, segéd az apámnál, színész, újságíró, színházi titkár, szinigazgató, színházberlő és sok minden egyben. Ha újra kezdeném életemet, ismét csak ezt csinálnám.

Brissonné,
a híres Sarcey leánya:

— Minthogy ugyanazok a vértelki tehetségeink és hibáink vannak s az öröklés ellen nem üzdhetünk, csak úgy élnek akkor is, mint ebben az életben.

Sadi-Carnot,
meggyilkolt köztársasági elnök fia:

— Nem mi vezetjük az életünket, hanem az életünk vezet minket: sohase menekülhetünk meg az öröklés és a nevelés következményeitől. Öreg korunkban talán bánkódunk életünk miatt, talán lelkiismeret-furdalásunk is van, de vajmi sokan fordul elő, hogy elmúlt életünk ne tetszenék, előttünk egyedülvalóan lehetségesnek és szívesnek.

Szóval mindenki a mostani életét élne újra.

Faber, New-York
"Van Dyke"
írója és gummi-
világmarka!!
Romániai vezérképvislet
és lerakat:
SOMOGYI ÁKOS, ORADEA
Aradului 27.

Földrengések az amerikai partok előtt

Japánban tízmillió yen a kár — Nagy izgalom Cubában és Havannában

A földrengés, melynek központja a japán tengerekben volt, hullámszerűen rezeg tovább és egyszerre különböző helyekről érkezik jelentés a Föld gyomrának nyugtalanodásáról.

Egyenes vonalban haladt a földrengési hullám az amerikai partok felé, ahol természetesen nagy izgalmat keltett.

Havanna és Cuba keleti részében a lakosság a napok óta pusztulások miatt állandóan megismétlődő földrengések és rettegésben él.

Tokióból táviratozzák:
A legutóbbi hivatalos jelentés szerint a földrengésben eddigi megállapítások szerint 4774 ember halt meg és 7800 ház pusztult el. A kár meghaladja a tízmillió yent.

New-Hampshire-ből jelentik, hogy Concord városban tegnap este könnyebb földlökést éreztek, sok ház megingott, de lényeges kár nem esett.

Készül Európa oroszellenes szövetsége

Az angol külügyminiszter közvetít Német- és Lengyelország közt. — Stresemann tárgyalásai Genfben

— Az Estilap eredeti távirata —

Genfből jelentik: Egész Európára nagymértékben kihat az a tárgyalás, amelyet a népszövetségi tanács ülése után Chamberlain angol külügyminiszter inaugurált Németország és Lengyelország között. Hogy Chamberlain milyen cél felé tart, az nyilvánvaló:

létre akarja hozni valamennyi európai állam szövetségét Szovjet-Oroszország ellen.

Mivel ennek a szövetségnek legnagyobb akadálya az, hogy a szovjettel barátságos viszonyban levő Németország és az oroszellenes Lengyelország közt a legsúlyosabb ellentétek állnak fenn,

— épen ezért Chamberlain minden alkalmat megragad, hogy a német-lengyel közlekedés akadályait elhárítsa.

Zaleski lengyel külügyminiszter Genfben megbeszélést folytatott Chamberlain-nel, majd felkereste Stresemann német külügyminisztert, akivel Német- és Lengyelország kereskedelmi kapcsolatairól tárgyalt. A megbeszélés alapján mind a német, mind a lengyel külügyminiszter javaslatokat terjeszt elő saját kormányának. Ettől a lépéstől várható a fennálló nehézségek megszüntetése.

Genfi körökben Stresemann és Zaleski tárgyalásainak eredményét

kielégítőnek mondják.

Azonban a két ország függő kérdéseiről való anyagi meg egyezés nem várható Genfben, tekintettel a rövid időre és a szakelődök szükségességére, akiket be kellene vonni a tárgyalásokba.

Stresemann ezután Briand francia külügyminiszterrel tárgyalt, elsősorban Német- és Lengyelország függő kérdéseiről, valamint a Saar-vidék ügyéről. Mint ismeretes, a Saar-vidék, Németországnak ez a gazdag szénmedencéje a békeszerződés értelmében tizenöt évig nemzetközi igazgatás alatt van és tizenöt év után népszavazás dönti el, melyik országhoz legyen? A Saar-vidék kérdésében is közeledés jött létre Briand és Stresemann között.

gyalt, elsősorban Német- és Lengyelország függő kérdéseiről, valamint a Saar-vidék ügyéről. Mint ismeretes, a Saar-vidék, Németországnak ez a gazdag szénmedencéje a békeszerződés értelmében tizenöt évig nemzetközi igazgatás alatt van és tizenöt év után népszavazás dönti el, melyik országhoz legyen? A Saar-vidék kérdésében is közeledés jött létre Briand és Stresemann között.

Felhottolták Bognár Sándor végrendeletét

Főörököse fia és felesége

A napokban halt meg Nagyváradon Bognár Sándor, az országsszerte ismert Bognár és Szántó Iktörgyár megalapítója, Bognár Sándornak, — mint ismeretes — első házasságából származó két fia volt, akik közül az egyik: Bognár Ferenc tavaly meghalt, a másik pedig: István, Amerikában él. Az apa és a fiuk között nem a legjobb volt a viszony, úgy, hogy most sokakat fog meglepni az a nyilvánosságra hozott végrendelet, amelylyel

Bognár Sándor általános örökösévé egyetlen életben levő fiát, Istvánt tette.

Tegnap hirdették ki ugyanis a járásbírószágon Bognár Sándor két végrendeletét. Az első végrendelet 1924 május 7-én, Budapesten kelt, dr Stamberger Ferenc közjegyző előtt és abban a végrendeletkező a Vulcan (Nagy Sándor)-utca 5. alatti lakásának összes butorait, berendezését és felszerelését feleségére, született Unger Malvinra hagyta. Ezt az okiratot kiegészíti a pótvégrendelet, amely 1926 december 1-én kelt dr Mihelffy Lajos ügyvéd irodájában, s amelyet — mint tanuk — dr Mihelffy Lajos és Costescu Eftimiu irtak alá. Ez a pótvégrendelet mindenben fenntartja az eredeti végrendeletkezésben foglaltakat, de ezenkívül a következőképp szól:

„Mivel azóta Ferenc fiam elhalt, s egyetlen gyermekem István, aki Amerikában él,

nevezett fiamat teszem általános örökösömmé.

Vagyonom az időközben beállott változások folytán nem áll egyeből, mint a Bihar megyei Takarékpénztár és Gazdasági Banknál folyószámlán levő 900.000 lej készpénzből, mely összeg István fiam egyedüli tulajdonát képezi.

A végrendelet további részében Bognár Sándor annak a kívánságának ad kifejezést, hogy utolsó akaratát fia és mindenki más tiszteletben fogja tartani és azt nem fogja megtagadni.

„Abban az esetben, — úgy mond — ha fiam

a végrendeletet el nem fogadná és házamnak feleségem javára még régebben történt elajándékozását megtámadná, akkor őt a törvényes osztályrésze szorítanám

és ezen esetben a fiam már 1924 júliusában örökségére dollárban előlegezett 100.000 lej nevezett törvényes osztályrészebe betudandó lesz.

A mai zürichi nyitás

BUKAREST 315 —
BERLIN 1232375 PARIS 203250
NEW-YORK 51962 PRAGA 1540—
LONDON 2522— B.PEST 90 90
BECS 7315— MILANO 2305—

Iratkozzon be a Hegedűs kotta- és kölcsönkönyvtárba

— Ugy? Egy üveggel ütötte-verte a feleségét?

— Csak egy törött üveggel, bíró ur!

Gyermekkosci
ernyők, gummizások,
szakszéri javítások 2868
Szőke Miklós gyermekkosci
üzemében
Piața Unirii 16.,
Saguna (Kapucinus)-utca sarok.

BERLINI KÉZIMUNKÁZLET!
Károly herceg (Szilágyi Dezső)-
utca 1. szám.
Ruha és mindennemű színes
és fehér gép- és kézihimzés, gép-
ajourózás, előrajzolás, fehérnemű
varrás, goblein, kelim, smirna stb.
kézimunkák készen és rendelésre,
kézimunkaanyagok, olcsó árak,

FORD
KAMION TEHERAUTO
használt, kifogástalan
állapotban
olcsón eladó.
Bedekovich
I. Vulcan (Nagy Sándor)-utca 17.

Butorok
u. m. háló, ebédlő, kony-
ha, előszoba és sok min-
denféle egyes butorok
**minden elfogad-
ható árban**
üzemátalakítás miatt ki-
árusítottak
Iosif Vulcan 10
(Nagy Sándor)-utca

Relief, gobelin és keilmfestést vál-
talok. Sablonpapir nagy választé-
kban Str. Caragiale (Nyárfia-u).
8. sz. alatt szemben a kapuval.

MERNŐKI RAZZ-PAUS-MILLI
METER ÉS VÁLLATPAPÍR TEKERCSEIN
ÉS IVBEN **SONNENFELD-NÉL**
ORADEA-MARE PIAȚA REGINA MARIA
(BEMER) TER 3. TELEFON: 02.

Román
Német
Francia
Angol

**könyv-
ujdonságok**

a Hegedüs
Hirlapiroda
kölcsönkönyvtárban

Egy óra 60 lei

APRÓHIRDETÉSEK

Egy szó 4 lei, vastagabb betű 8 lei. A legkisebb apróhirdetés (10 szóig)
40 lei. Állástkeresőknek 50 % engedmény. »Cim a kiadóban« jelzésére
külön 10 lej fizetendő. Címek után érdeklődők jegyezzék fel a hir-
detés mellett álló kis számot és kérdezősködésnél hivatkozzanak arra

LEVELEZÉS

RIDIKÜL, bőrdond javítást, át-
alakítást vállalunk. Bőráruipar
Rt. Ierakata, Ferdinánd király
(Rákóczi) ut 5. 3202 1

KIRALYTIGRIS. Még nálam is
gyávább. G. M. B. 60

IRÉNKE. Ujból kérem kedves
levelét, de címmel, hogy irhas-
sak. 61

KEDDEN délután a Palace ká-
véházba e lapra figyelemztetett
urino levelét kérem ismerkedés
céljából. „Óvatosság” jelígre a
Hegedüs hirlapirodába. 62

FEKETÉK BARÁTJA, ugye nem
haragszik? Nem tudtam másképp cse-
lekedni. Üdvözli I... 69

ALKALMAZÁS

PERFECT gyors és gépirónó, se-
gédkönyvelő, jó számoló, állást
váltóztatna. Címeket Hegedüs hir-
lapirodába kér. 63

35 éves volt állami hivatalnok,
15 éves nagy pénztári gyakorlattal
prima munkaerő, beszél románul,
németül. Állást keres. Cime: a ki-
adóban. 51

TANULÓLEANY fizetéssel fel-
vétetik azonnallra. Bébé gyermek-
ruha szalon, Ferdinánd király (Rá-
kóczi) ut 10. 43

EGY fiatal bőrkereskedő segéd
állást keres. Cime: Krausz, Bánya
sor 9. — Ugyanott 10 kiló kóser
libazsir eladó.

SPORT

A NAC nem vehet részt a bajnoki küzdelmekben

Az Intézőbizottság váratlan döntése — Március 20-án
kezdődik a hivatalos szezon

Az éji homályban egyre kés-
lelkedő hivatalos bajnoki sze-
zon végül mégis megkezdődik.
Az intéző-bizottság tegnap meg-
tartott ülésén ugyanis kimon-
dotta, hogy a bajnoki mérkőzé-
sek rövid megszakítással

március 20-tól május 29-ig
bonyolítandók le Nagyvá-
radon.

Az intézőbizottságnak ugyan-
ezen ülésén határozatot hoztak
a NAC régen húzódo ügyében
is és ez a határozat úgy szól,
hogy

a NAC nem vehet részt a
bajnoki mérkőzéseken.

Több mint két hónapot vesz
igénybe tehát a nagyváradi ta-
vaszi szezon. Ez azonban nem
lenne komoly baj, a hiba ott
van, hogy a bajnoki meccsek
— a NAC-ra vonatkozó hatá-
rozat folytán — roppant sokat
vesztettek jelentőségükből és
ezzel együtt érdekességükből
is. Anélkül, hogy a bajnokság-
ban résztvevő bármelyik csa-
pat értékét bármiként is leki-
csinyelnénk, meg kell állapíta-
nunk, hogy a NAC kizárása —
bármennyire is ragaszkodott az
intéző-bizottság a 30-ik paragra-
fushoz — teljesen illuzórussá
teszi Váradon az egész bajnoki
küzdelmet.

Szántsándékkal hangsúlyoz-
tuk ki, hogy Váradon, mert
sajnálattal tény, hogy nálunk
hosszu éveken keresztül a baj-
nokságnak két komoly reflek-
tansa volt, ezek pedig a NAC
és a Törekvés. Most pedig,
hogy az intéző-bizottság a
NAC-ot elűtötte a küzdelmek-

ben való további részvételtől,
nem lehet vitás, hogy a Törek-
vés már a startolásnál meg-
nyerte az 1926 évi bajnokságot
és a további küzdelmek már
csupán bürokratikus formasá-
gok, amelyeknek eleget kell
tenni.

Mi azonban — akik a pub-
likum széles rétegét képvisel-
jük — e helyen előre bejósol-
hatjuk, hogy a tavaszi szezon
a NAC részvétele nélkül su-
lyos morális és még súlyosabb
anyaghiányossággal fog záródni.

Az intéző-bizottság döntése
alapján különben a mérkőzések
a következő sorrendben kerül-
nek 1 játszásra:

Március 20-án: Törekvés—
Amatőr, Makkabea—Bihorul
(Rhédey-kert).

Március 27-én: Bihorul Egyet-
értés (Károly-pálya). Amatőr—
Makkabea (Rhédey-kert).

Április 3-án: Törekvés—
Egyetértés (Rhédey-kert). Sza-
lonta—Bihorul (Szalonta).

Április 10-én: Makkabea—
Törekvés (Rhédey-kert).

Május 1-én: Szalonta—Mak-
kabea (Szalonta). Egyetértés—
Amatőr (Károly-pálya).

Május 8-án: Egyetértés—
Makkabea. Törekvés—Szalonta
(Rhédey-kert).

Május 22-én: Amatőr—Biho-
rul. Egyetértés—Szalonta (Rhé-
dey-kert).

Május 29-én: Amatőr—Sza-
lonta. Törekvés—Bihorul (Rhé-
dey-kert).

A bajnokságban tehát össze-
sen hat csapat: a Törekvés,
Egyetértés, Bihorul, Amatőr,
Makkabea és a NSCMTE vesz-
nek részt.

GYÓGYSZERÉSZ gyakornok
kot felvesz a Csanda gyógyszer-
tár, Cuza Voda (Szacsavay) utca. 64

NÉMET kisasszonyt keresek, na-
gyobb leányka mellé vidékre.
Cim Hegedüs hirlapirodában. 65

LAKÁS

TOBB csinos egy egyas butoro-
zot szoba, központban azonnallra
fűtés, világítással együtt, havi 1500
leiért kiadó. Bővebbet „Metropol”
szálloda portásánál. 43

KERESEK március 15-ikére egy
különbejárati butorozott szobát
lehetőleg fürdőszobával, reggeli és
ebéd kosztal. Simon Evi, Szinház

BUTOROZOTT vagy üres szo-
bát keres Olasziban magános férfit.
Cimet a Hegedüs hirlapirodában
„Allandó” jelígre.

ADÁS-VÉTEL

MEGVÉTELRE keresek má-
elsejei beköltözésre modern né-
őt szobás magánházat. Címek
Magánház jelígre a Hegedüs hir-
lapirodába kérek. Ügynökök ki-
zárva.

EBÉDLŐ szőnyeget 300X40
méretűt veszek. Cimet Hegedüs
Hirlapirodába kérek.

RIDIKÜL, pénztárcák férfi és
daltárcák nagy raktára és leg-
csőbb bevásárlási forrása. Bőráru-
ipar Rt. gyári Ierakata, Ferdinan-
d király (Rákóczi) ut 5. 3202

ELADÓ egy komplett modern
jávorfia hálószoba és egy dű-
ebédlőszoba berendezés. Megte-
kinthető Pável-utca 23. Ugyano-
egy nagy pinchehelyiség azonnall-
bérbeadó.

ELADÓ egy zsák disznónak va-
ló krumpoli. Decebal (Vitez) ut
25. Nagynénál.

PENZKÖLCSÖN

PENZKÖLCSÖNT nyújt kezi fe-
zetre egyezer leitől kezdődőleg Ha-
tulajdonosok Bankja (Delavrancea
Ritoók Zs.) u. 2. 34

KÜLÖNFÉLÉK

SZEPEN mosok, vasalok, ház-
hoz ajánlkozom. Decebal (Vitez)
utca 25. Nagyné.

GYARHELYISÉGEK, műhely-
azonnalra, üzleteliségek augusztu-
ra kiadó. Szabó Avram Iancu (Ko-
suth)-utca 14.

Butorok

tulhalmozott raktár miatt

óriási
árleszállítással

Complett hálók 14.000, Telehálók
20 000 leitől a legjobb minőség-
ben, vételkényszer nélkül meg-
tekinthető

Steinernél

Avram Iancu (Kossuth)-utca Sas-
palota pincéjében.

Sonnenfeld Adolf-nyomda r. 4